

طرح دوره ی درس «حقوق تطبیقی»

مقطع کارشناسی حقوق

نیمسال نخست تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

کاوه پولادی

kurdistanuni.academiccourses@gmail.com

الف) موضوع و طرح درس

تطبیق، مفهومی تنیده شده در زیست - جهان ماست و گویی هر سنخ از درک ما، چنین مفهومی را پیش فرض گرفته است. در ساحت های مختلف علوم به- منزله ی پژوهش هایی در باب کلیت جهان (کیهان)، تطبیق نقشی سترگ بر کرده دارد. علوم با تکیه بر جزئی نمودن چنین کلیتی، به فهم، طبقه بندی و تحلیل دست می یازند. تطبیق به مثابه ی روش، در هر ساحت علمی دارای بن مایه ی خاصی است و به شکلی دگرگون عیان می گردد. این روش متکثر در قلمروی حقوق ادامه می یابد و معنایی خاص بدان بار می شود که صرفاً درعالم حقوق کاربرد می یابد. در این وادی، حقوق تطبیقی، در سیر تطور تاریخی اش دارای ماهیتی دوگانه (نظری / کارکردی) گشته است که از حیث ماهیت نظری، شریقه ی آن، تتبع در باب تاریخ مراحل شکل گیری و بسط یک نظام حقوقی و نیز یافتن ریشه های فلسفی آن می باشد. به اعتبار کارکردی نیز به مقایسه و یافتن اشتراکات و افتراقات، جهت شناخت و تحول نظام حقوقی کمر همت می بندد. بدین آیین، دوره ی حقوق تطبیقی با عنایت به هر دو جنبه، در پی فهم نمودن نحوه ی ایجاد و گسترش مراحل مختلف نظام های کلان حقوقی (خانواده های حقوقی) با ابتنای بر تاریخ، ساختار و منابع شان می باشد. جهت داشتن درکی آرزمند و باریک اندیشانه از موضوع، بایستی طرح درس این ترم را به سان «کل واحدی» مجسم نمود. به عبارتی، کلاس حاضر در پی درانداختن طرحی یکپارچه، تمامی جلسات را به سان زنجیری به هم وصل می نماید. حال با عنایت به این سخن، می توان جهت کلاس را به شیوه ی دیالکتیکی بدین گونه ترسیم نمود؛ نخست، از مفهوم تطبیق و حقوق تطبیقی می آغازیم و ماهیت، روش، غایت و کارکرد آن را مورد مذاقه قرار خواهیم داد. سپس به سراغ خوش تعریف نمودن اندیشه ی پس پشت نظام حقوقی خواهیم رفت و با امعان نظر در تاریخ آن، چارچوب یک نظام حقوقی کلان خوش- تعریف خواهد شد.

بر این اساس، طرح دوره ی اجمالی درس حقوق تطبیقی به صورت ذیل قابلیت بیان می یابد:

۱. مفهوم تطبیق در حقوق

(ماهیت حقوق تطبیقی / رویکردهای حقوق تطبیقی / روش شناسی حقوق تطبیقی / غایت حقوق تطبیقی)

۲. اندیشه ی برساننده یک نظام حقوقی

(تاریخ به مثابه ی زمینه / موضوع و تقسیم بندی های رایج / ساختار، مفهوم و قاعده / منابع نظام حقوقی)

۳. نظام های کلان مورد بررسی در حقوق تطبیقی

(نظام حقوقی رومی - ژرمنی / نظام حقوقی انگلیس / نظام حقوقی مبتنی بر نحله آمریکایی اش)

شایان ذکر است که طرح جزئی و دقیق هر جلسه از طریق پست الکترونیک فوق الشاره یا کانال (WhatsApp) برای اعضای کلاس به صورت هفتگی ارسال می گردد.

ب) اهداف درس

- آشنایی با زمینه‌های تاریخی در صورت‌بندی حقوق مدرن
- آشنایی با مبانی و منطق حاکم بر نظام‌های حقوقی کلان
- آگاهی از نحوه‌ی به‌کار بستن مفاهیم حقوقی و درون‌مایه‌ی ساختار حقوق
- کسب نگرشی انتقادی در پژوهش‌های حقوق

ج) منبع پایه

رنه داوید، کامی زوفره اسپینوزی، *درآمدی بر حقوق تطبیقی و دو نظام بزرگ حقوقی معاصر*، ترجمه‌ی سید حسین صفایی، تهران: نشر میزان. (ترجیحاً از آخرین چاپ کتاب استفاده گردد.)

د) پلان کلاس

- ارائه گزارشی از جلسه گذشته توسط یکی از اعضای کلاس (همه اعضای محترم، می‌بایست آمادگی لازم را داشته باشند.)
- طرح بحث جدید در قالب پرسش
- تعامل و اظهار نظر در باب پرسش مطروحه
- تبیین و تحلیل بحث
- زمان برای تأمل (۵ دقیقه)
- گفتگو
- حضور و غیاب

ه) مقررات حاکم بر کلاس

- با عنایت به ارج مندی زمان، کلاس رأس ساعت ۸ آغاز می‌گردد و مدت زمان کلاس ۱:۳۰ دقیقه خواهد بود. حضور کامل در کلاس الزامی است. (پس از تشکیل کلاس در موعد مقرر، تاخیر به مدت یک ربع ساعت مجاز خواهد بود. پر واضح است که پس از آن اعضاء کلاس نمی‌توانند در کلاس حضور یابند.)
- با عنایت به احترام به گفتگوی کلاسی و عدم گسستن کلام، لطفاً تلفن همراه خود را خاموش نمایید.
- با عنایت به اهمیت درک مفهوم اکنون، اعضای محترم کلاس مجاز به ضبط مباحث نمی‌باشند.
- در صورت داشتن میهمان، می‌بایست قبل از آغاز کلاس با بنده هماهنگی لازم به عمل آید.

و) نحوه‌ی ارزشیابی

* فعالیت کلاسی (۵ نمره)

۱. حضور در کلاس (۲ نمره) ۲. مشارکت فعال در مباحث (۳ نمره)

* آزمون پایان ترم (۱۵ نمره)

این آزمون مشتمل است بر:

۱. پرسش مقدماتی
۲. پرسش‌های تبیینی
۳. پرسش تحلیلی